VIII. évfolyam. Celldömölk 1912 november 10. 45. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona,
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön.
Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Az ujság-hirdetés.

Kulturállamokban ma már a hirdetés és reklám (valaminek a nyilvános földicsérése) nem szabad zsákmánya holmi kétes egzisztenciáju ügynököknek, hanem a ***kereskedelmi és ipari forgalom*** leghatályosabb élesztője. Mozgató és éltető lelke. Mindenek fölött pedig a ***meggyőzés művészete.***

Nálunk még csak kevesen ismerik a reklám forgalmatemelő jelentőségét. Másutt ez a hatalmas tényező már a villamosság erejével hat, mi a gőznél sem tartunk még. Gyalogjárók vagyunk a világ-kereskedelem szélesen taposott utjain, sőt a belkereskedelem terén is csak parasztszekéren döcögünk előre.

Aki pedig a korral lépést akar tartani a kereskedelmi és ipari termelés tekintetében, valamint az áruk forgalomba hozatalában is, bizony az nem nélkülözheti többé a kereskedelmi publicitás legfontosabb ágát: a hirdetést, különösen ***a hirlapi hirdetést.*** Jól mondja egy kiváló német szakember: »Reclame machen ist die Kunst etwas der Allgemeinheit bekannt zu geben, das bisher vollkommen unbekannt, oder nur zum Teil bekannt war«. Mert hirdetni annyit tesz, mint kioktatni a népet, hogy vannak oly kényelmi és kulturális szükségletek, amiket nem ismertek eddig eléggé. És a hirdetés a szélesebb rétegeket is kitanitja arra, hogy ébredező vágyaikat hogyan és hol elégithetik ki közvetlenül és a legolcsóbb módon. Azonkivül születés, házasság, halál stb. Mindenik nagy és külön is ujabb szükségletek teremtője. Mindennap, minden órában száz meg száz ujabb nevü születik, akiket ***a haladó kereskedőnek és iparosnak nevelni kell,*** ha azt akarja, hogy későbben ő szolgálja ki azokat.

E célját főleg az által éri el, hogy ***közvetitők elkerülésével*** a vevőt közvetlen összeköttetésbe hozza az eladóval. Ekként a termelő és kereskedő, valamint az iparos nagyobbitja forgalmát, a vásárló közönség pedig olcsón jut árukhoz.

A hirdetés élesztője lévén a vásárló kedvnek, ennek emelkedésével emelkedik a fogyasztás is. Vagyis minél intenzivebb a hirdetés, annál több cukrot, kávét fogyaszt a közönség. Minél erőteljesebb a reklám, annál több ruha és butor kél el, annál több szappant gyártanak; könyvnek és papirosnak nagyobb a kelendősége; szaporodik a biztositások száma, utazás és szállitás pedig óriási arányokat ölt. Élelmi cikkek, épitési anyagok stb. iránt nagyobb az érdeklődés, a vásárlási kedv.

A hirlapok hirdetési oldalai érdekes kulturtörténelmi okmányok és a jövő történetirói többet tanulhatnak ezekből a lebecsült hirdetési rovatokból, mint sok potya és krajcáros lap vezércikkjének, revorveres izgatásának és észbontó, sokszor szemérmetlen közleményeinek halmazából. Tagadhatatlan, hogy akárhány haszontalan lap ciceros és garmondos oldalai sok esetben telve vannak ferditésekkel, hazugságokkal és őrületes dolgokkal, mig a tisztességes hirlapok az igazságot keresik, a társadalom szolid igényeit szolgálják, az erkölcs mezején nevelve oktatnak, hirdetési részükben is hü képei gondolkozásuknak és egész kulturánknak. — Amidőn a sikkasztók, párbajhősök, aszfaltbetyárok és politikai stréberek, akik-

A hajózás története.

Az emberek már a legrégibb időkben, már a legrégibb ókorban szükségét érezték annak, hogy a csupán szárazföldi kereskedelem által elért eredményekkel meg nem elégedve, vizi utakon, tengeri összeköttetés révén is összeköttetést teremtsenek embertársaikkal és ily módon a távolabb eső országok lakosaival is érintkezhessenek. Mert a földrajzi fekvés és az éghajlati viszonyok különbözősége folytán minden földrész, sőt minden ország más-más felét nyujtván lakóinak, azok szükségképen minden időben egymásra voltak utalva és a bizonyos árucikkekben és terményekben sok helyütt meglevő tulprodukció és felesleg egyrészt, másrészt pedig azoknak hiánya egyes vidékeken, őket folytonosan egymással való érintkezésre és a távolabb eső tengerpartok lakóival való állandó közlekedésre szoritották, már t. i. amennyiben azt közlekedési eszközeiknek és azok felszerelésének kezdetlegessége és hiányossága megengedte.

Mert bár az ókor és középkor fiaiban is mindenkor és minden időben megvolt a vállalkozó szellem és a szükséges merészség, mely nagyobb tengeri utak megtevéséhez szükséges vala, mégis lehetlenség volt nekik a tengeri hajózás terén nevezetesebb eredményeket elérni, amig 1320. körül az iránytü fel nem találták, mely esemény a tengeri hajózás és a tengerközi kereskedelem terén fordulópontot jelentett.

Addig bizony minden igyekezet mellett is — teljes lehetetlenség volt — a parti hajózástól eltekintve — a nyilt tengeren nagy utakat megtenni és az efféle kisérletek legtöbb esetben szerencsétlenül végződtek is, minthogy az iránytü hiánya folytán, messze a nyilt tengerre hatolva az irányt a legtöbb esetben eltévesztették és a partot többé viszont nem látták. Bár sokan a csillagok állásából vélték a földrajzi hosszuságot és szélességet kiszámithatni, mások viszont madarakat és galambokat vittek hazulról magukkal és ha a helyes irányt eltévesztették, azokat szabadjára eresztették a hajón, hogy ily módon a hazafele vezető utat megtalálják, mindez azonban természetesen nem sokat segitett az eltévedt hajósokon.

Ilyen viszonyok mellett nagyon természetes, hogy az ókorban és a középkorban a kompasz feltalálásáig a tengerjáró népek és nemzetek a parti hajózásnál tovább nem igen juthattak. Sőt ilyen körülmények között az elért eredmények felett még szinte csodálkoznunk kell.

A történelem első feljegyzései a hajózásról visszanyulnak azon időkig, amikor az emberek a legkezdetlegesebb vizi járművekkel, csolnakokkal és tutajokkal csak a tavakon, folyamokon és a keskenyebb tengerszorosokon tudtak még csak közlekedni. Később azonban, amidőn már képesek voltak nagyobb járművek elkészitésére, már a tengerre merészkedtek és pedig elsőizben és legkorábban a földközi tenger és esetleg a vörös tenger partjain találkozunk tengeri hajósokkal, minthogy e helyeken laktak legelőször civilizált népek: egyiptomiak, zsidók, fóniciaiak és görögök. Már Dávid király is beszél zsoltáraiban azok-

nek némely szenzációt hajhászó lapok ma hasábokat, sőt oldalakat szentelnek, rég feledésbe mentek, a lelkiismeretes történetbuvár hazafias örömmel fogja azoknak a magyar kereskedőknek és iparosoknak, valamint vállalkozóknak a neveit kikutatni, akik már a XX. század elején felismerték a hirdetés forgalmatemelő nagy jelentőségét.

B. J.

Szerbia.

Szerbia velünk szomszédos és tőlünk csak a Duna választja el. Az erdőkkel boritott hegyes-halmos ország, amelynek három milliónyi lakossága nagyobbára csak állattenyésztéssel foglalkozik, szinte igen régi multra tekinthet vissza. Valamikor a rómaiaké volt s a népvándorlás idején, tehát kereken ezerkétszáz esztendővel vándoroltak csak be a szerbek. Eleinte alávetették magukat a görög császárok fenhatóságának, később azonban függetlenitették magukat.

Legnagyobb kiterjedésü volt az ország Dusán cárjuk idején, majdnem hatszáz évvel ezelőtt, de épen amikor legjavában virágzott, támadták meg a Kisázsiából hozzánk át jött törökök. Már 1459-ben teljesen el is veszett, mert még Magyarország sem tudta megmenteni, dacára annak, hogy igen sokszor véres csatákat vivott érettük.

A mult század első éveiben azután Karagyorgye, majd Obrenovics Miklós vezetése alatt a török uralom ellen felkázadtak s végül is Törökország kénytelen volt 1830-ban függetlenségüket el is ismerni. Ez időtől kezdve sem volt béke az országban A határon folyton cselepatékat folytattak a törökkel, sőt 1885-ben a bulgárokkal is kikezdtek, akkor azonban csunyán kikaptak, ugy, hogy csak mi tudtuk megakadályozni területük egyrészének elvesztését. A nyughatatlan ország 1903-ban még királyát is megölte, sőt négy év előtt amikor Boszniát végleg birtokunkba vettük, még majdnem velünk is kikezdtek. Amikor azután belátták, hogy vágyaikat igy sem érhetik el, lázasan kezdtek fegyverkezni s most, amikor Törökországot minden oldalról veszedelem fenyegette, ők is hadba szállottak. A határra küldött szerb hadsereg másfélszázezerre becsülhető. Ennek egy részét átküldték Bulgáriába, mert a szerbek ott a bulgárokkal együtt fognak küzdeni.

Az előcsatározások már megkezdődtek. Maga a szerb király és a hercegek is fenn vannak a táborban, azonban, hogy az igen képzett török haderővel sikerrel küzdjenek meg, az kissé valószinütlen.

Természetesen már az első hirek is nagy győzelemről számoltak be A Szerbiából érkezett táviratok mind véres, de dicsőséges ütközetekről szólnak. Ezt rögtön megértjük, ha meggondoljuk, hogy a győzelem lelkesitőleg, a vereség pedig csüggesztőleg hat Ha tehát a szerbek bevallanák mindjárt az első vereségeket is, akkor nemcsak az országban lohadna le a háborus láz, hanem még talán a küzdő hadseregben is meglazul a fegyelem. Ez különben igy van, azért tehát a csatákról szóló hireket soha sem szabad készpénznek venni. Legjobban ugy tájékozódhatunk az ellenséges hadállásokról, ha azt kisérjük figyelemmel, hogy hol voltak ütközetek, mert ugy-e bár, ha a török nyomul előre győzedelmesen, akkor a csatatér szinhelye lassanként áttelődik Szerbiába, vagy Bulgáriába, ellenesetben pedig ezeknek hadseregei jutnak mindig közelebb Konstantinápolyhoz.

Kiváncsian lessük mi is a népek nagy csatájának eredményét, mert nem közömbös reánk nézve sem, hogy déli szomszédaink közül melyik kerekedik felül. A mi kereskedelmünk és iparunk a Balkánon talál piacot és abban a pillanatban, amelyben ott érdekeink ellen fordul a hadiszerencse, ezt mi itthon sulyosan megérezzük.

Krónika.

A Balkán-sziget felé fordul az egész világ tekintete. Folyik a vér. A háborut ugy tüntetik föl, mintha a kereszt, meg a félhold vivná a harcot; mintha a templom és a mecset esett volna veszettül egymás ellen. A bolgárok, szerbek, a görögök és a montenegróiak egyesültek a török ellen. Albániáról is esik szó, amelynek lakosai nagyobb részben egy törzsbeliek, de vallási tekintetben mohamedánok, orthodoxok és katholikusok. Ezek is különböző rajokra oszlanak.

Európai törökország területe 169.300 négyzetkilométer 6,130.200 lakossal. Bulgária területe 96.345 □ klm. 4,400.000 lakossal. Szerbia területe 48.303 □ klm. 2,912.000 lakossal. Görögország területe 61.689 □ klm 2,632.000 lakossal. Montenegro területe 9.080 □ klm. 228.000 lakossal. Románia területe 131.357 □ klm. 6,196.000 lakossal. (Albánia természetesen Törökország kiegészitő része az ő közel egy millió lakosával.)

Románia kivételével ezek az országok folytatnak most irtó háborut. A bolgárok, görögök, szerbek és montenegróiak a harcban szövetségesek, eggyek jelenleg a törökök elleni háboruban, de mihelyt valamelyik győzni talál, bizonyos, hogy elül kezdődik közöttük megint a háboruság Macedonia, Ciprus és Albánia birtokáért. Közülük, kiknek csak az erő és pénz imponál, a magyar nemzet iránt olyan megbizható jóindulattal, mint a törökök, egyik sem viseltetik. A magyar nemzet iránt, amelyet szláv gyürü veszi körül, a török nép mindenkor előzékeny és hálás volt. (Meg kell mondani magyarán az igazat: nekünk a törökökön kivül mind ellenségünk, még a hazánkban élő oláhok, szerbek és a több szlávok is!) Aki Konstantinápoly birtokába jut,

---

ról, akik hajókon a tengeren járva, látják Isten csodáit. Salamon királyról pedig tudjuk, hogy a fóniciaiakkal szövetkezve messze országokkal folytatott tengeri kereskedést és hajói arannyal és más drágaságokkal megrakodva tértek vissza hazájukba, ami nagyban hozzájárult az ország gazdasági fénykorának emeléséhez. A fóniciaiak különben is az ókor legügyesebb és legjelesebb hajósai közé tartoztak és messze a földközi tenger nyugati partjai felé járva mesés gazdagságu gyarmatoknak és városoknak vetették meg alapját. A hadászat először a trójai háboruval szerepel a tengeren és az Argonauták felvonulásával Kolchisba. Később már gyakoriak voltak a tengeri ütközetek. (Görögök és perzsák harca). Meg kell azonban emlitenünk, hogy a távolabb azsiai nemzetek, a babiloniak, arabok és indusok is kivették részüket a népek versenyéből. Az utóbbiak Czeilon szigetével folytattak élénk tengeri kereskedést, viszont az arabok és babiloniak a perzsa tenger és az indiai óceán partjain járva, a hindu népeket keresték fel áruikkal, kincseikkel és drágaköveikkel.

A rómaiak mint hadviselő nép kezdetben nem igen foglalkoztak, nem igen törődhettek a kereskedelemmel, igy természetesen a hajózást is elhanyagolták. E téren nem is tudtak számottevő sikereket elerni és felmutatni. Később azonban, midőn hatalmuk rohamos növekedése folytán természetszerüleg tengerentuli országok birására törekedtek, alaposan meg kellett ismerkedniök a hajózás és hajóépités mesterségével és tényleg ők lettek a száraz föld mellett a földközi tenger urai is. A görögök szintén nem sokat foglalkoztak vele, legfeljebb csak a körülöttük fekvő szigetekkel érintkeztek és tartottak fenn kereskedelmi összeköttetést. Leginkább Athén és Korinthus váltak ki legjobban. A későbbi időkben messze földön ismeretesek voltak Alexandriának, a hatalmas egyptomi kikötővárosnak hajói, melyek a legtávolabbi partvidékeket is felkeresték és az egész földközi tengervidékkel nagy kereskedelmet folytattak, melyet azután hosszu időkön át e város uralt. Áruik piaca Itáliától és Spanyolországtól egész Indiáig terjedt.

A népvándorlás és az annak következtében beállott harcok és háboruk bénitólag hatottak ugy a szárazföldi, mint a tengeri kereskedelemre. E korszakban csak egyes német városok, valamint néhány nagyobb város a földközi tenger partján folytattak csekély tengeri kereskedelmet.

A háboruk folyamán a kelet és nyugat népei kölcsönösen megismerték egymást és feltámadt bennük megint az ösztön, egymással gyakrabban érintkezni és közlekedni, minek következtében a hajózás ismét felvirult és virágzott. Ebben az időben kezdte Velence az Adria gyöngye megalapozni hatalmát és gazdagságát, mely azután mindig folyton folyvást emelkedett. E korból nem hagyhatjuk megemlités nélkül a normánnokat sem, mert az északon ők voltak a tengeri hajózás és kereskedelem fő képviselői.

Sőt már a germánok is kezdtek foglal-

az a világnak fog parancsolni. Ezt a politikai Kánont a nagy Napoleon formulázta volt. A keleti kérdés gordiusi csomója Konstantinápoly.

Valaha, nem is régen, még a török uralkodott az egész Balkánon — a »jobbágynaciókon«, a »rabszolgák« ezrein, akik azonban egymásután szabadultak föl s most már a mellüket verik, mi több, ágyuk mögé állanak és »csinálják Európa történetét.«

Ki ne óhajtana minden népnek és nemzetnek szabadságot, ha azok a népek aztán a békének akarnának hivei lenni és maradni? . . . Ámde a magyar nemzet ellenségei minket is ázsiai jött-menteknek tartanak! Ránk fogják, hogy civilizálatlan »idegen faj« vagyunk, elnyomói a hazánk területén lakó nemzetiségeknek. Egy kiváló államférfiu éles szemével belenéz a jövőbe és aggodalmában a következőképpen szól a magyar nemzethez:

Az ember elgondolkodik ezen a népevolución. Mi magyarok nemcsak gondolkodhatunk felőle, hanem el is mélázhatunk rajta. Alattunk az ujkor szolganépeiből államok születtek. Hogyan fogantatottak, hogyan születtek meg s hogyan éltek eddig, — nem is kerestük. Most itt vannak készen. Ma még a török torkára teszik a kést, de *kitudja, mi van megirva a jövő történetében, a szláv handzsárok egyszer nem kezdenek-e el dolgozni a magyar kard ellen?* . . . A mi társadalmunk vad politikai eszmecseréktől földulva, mindenre gondol, csak arra nem, amire kellene: hogy ebben az országban a politikusoknak és a társadalomnak egyaránt csak egy dolga lehet, a magyarságot, a magyar érzést terjeszteni tüzzel, vassal, betüvel, rábeszéléssel, édes, megvesztegető szóval vagy kemény öklöllel.

Törökország, — ugymond a kitünő államférfiu, — *ha ma nem, egyszer alá fog merülni.* Uralkodó, államalkotó faja, a török, igazi mohamedán türelemmel türte, hogy országának határain belül idegen vallásu, idegen nyelvü nemzetiség óriási erőre kapjanak, ezek a nemzetiségek most *haláros rokonnemzetekkel kacérkodnak*, sőt velök együtt is harcolnak s ha a félhold alábukik és elsötétül a török égbolt, ezek azon az éjjelen elő fognak törni és azon az éjszakán hütlen fiaitól fog meghalni Törökország. Mert ez az államalkotó, uralkodó faj mindennel törődött csak a saját hazájával nem.

Isten távoztassa el tőlünk, hogy valaha mi is igy járjunk. Alattunk uj szláv glóbusok születtek s vadul keringenek a nagy szláv nap, a fehér cár birodalma körül. Mi ezt nem vesszük észre, mert mi — a »magyar politiká«-ban elmerülve egymás ellen ádáz harcot folytatunk, mig a szláv elem tért hódít . . . Pedig nekünk még csak ázsiai tartalékunk se lesz, mint a töröknek. »A mi ázsiai tartalékunk már halálosan belehanyatlott az idők sötétjébe«. A török oroszlán — erősen megsebesült! Az aggodalmas honfi kesergésével a sárváriak egyik fájdalmasan gyönyörü egyházi éneke hangzik fülembe:

Bus szivem elfogul, könny fakad szemembe,
Midőn Magyarország sorsa jut eszembe.
Nem tudok gondolni szép hazám multjára,
Hogy meg ne induljon könnyeimnek árja.
Elmentek csatákra, vittak, elvérzettek:
Uj hősök szállottak a sirba helyettek.
S mig ők a hazáért vérüket ontották.
A családok otthon buzgón imádkozták:
Midőn a boszus ég legnagyobb csapása,
A pártviszály rontott e szegény hazára:
A jobb érzésüek, kikben sirt a lélek,
Látván, *mint üldözik egymást a testvérek*,
Fájdalmasan zengék: »Boldogasszony, anyánk!
Nagy inségben levén, igy szólit meg hazánk:
Magyarországról, romlott hazánkról,
Ne felejtkezzél el szegény Magyarokról!*)

*) Ének a török világból.

Tanitóinkat figyelmeztetjük, hogy arcképes igazolványaikat megujitás végett folyó november hó 15 ig kell a kir. tanfelügyelőséghez beküldeni. A megujitásért dij fejében 2 koronás póstabélyeget, portóra pedig 25 filléres bélyeget kell csatolni.

HIREK.

Vasvármegye szövetkezett ellenzéki pártja ma, vasárnap tartja meg Szombathelyen népgyülését, amelyen járásunkból is nagyon sokan fognak megjelenni, ugy hogy Czelldömölkről külön vonat indul, amely két óra 16 perckor fut be a szombathelyi pályaudvarra. A menet a pályaudvarból egyenest az Arena-kertbe vonul, ahol a népgyülés 3 órakor veszi kezdetét. Tiz szónok fog beszélni. Hogy a beállható sötétség a gyülés menetét ne akadályozza, a rendezőség villamos ivlámpákat állittat föl. A népgyülést a rendőrségnél bejelentették s az erre vonatkozó kérvényt Batthyány Gyula gróf, Gaál Sándor dr., Németh Gyula dr., Gessner Imre dr., Lendvay János dr. és Weder Gyula dr. irta alá. — Az érkezők között ott lesznek: Andrássy Gyula és Apponyi Albert grófok, Mansdorf Géza báró, Földes Béla, Polonyi Géza, Dessy Zoltán, Ziehy Aladár és Károlyi József grófok, Mezőssy Béla, Sághy Gyula, Giesswein Sándor, Landner Jenő, Szentiványi Árpád, Szmrecsányi György, Jármy István, Gedeon Aladár, Eitner Zsigmond, Batthyány Pál gróf, Rakovszky Béla, Csemez István, Rakovszky István, Holló Lajos, Haller István, Ostffy Lajos, Beck Lajos, Huszár Károly, Hartner Géza stb. A rend föntartásáról a szervező bizottság gondoskodik. — A különvonat indulási ideje; Czelldömölk 1 óra 3 perc, Nagysimonyi 1 óra 18 perc. Ostffyasszonyfa 1 óra 27 perc, Sárvár 1 óra 39 perc, Porpác 1 óra 51 perc, Vép 2 óra 4 perc. A különvonat visszafelé indul Szombathelyről este 7 óra 2 perckor. A különvonaton rendes személyvonati menetjegy váltandó.

Eljegyzés. Weisz Margit urleányt Celldömölkön eljegyezte Szabó Lajos, a Bácsmegyei Agrárbank igazgatója.

Bucsuzás. Gödöllőre áthelyeztetvén, az ottani viszonyok szükségessé tették, hogy az elköltözésre nézve sürgős intézkedéseimet megtegyem. Ennélfogva nem áll módomban, hogy jóbarátaim és jóismerőseim mindegyikétől személyes bucsut vegyek, miért családom nevében is ez uton mondok istenhozzádot mindazoknak, akik szivesek voltak velünk szemben barátságukat és rokonszenvüket éreztetni és nyilvánitani.

Sóváry Sándor és családja.

kozni a tengerészettel, különösen pedig a Rajnán már régóta vigan folyt a vizi közlekedés.

Azonban, amint ezt már előre bocsájtottam, minden igyekezet mellett sem nevezhetjük e korszakok tengeri életét másnak, mint folytonos és kizárólagos parti hajózásnak. Olyan messzire nem merészkedtek volna ki a nyilt tengerre, hogy a partokat szem elől eltévesszék. Sokat szenvedett e korszakok tengeri élete a tengeri rablók garázdálkodásától is, akiktől a hajók sohasem lehettek biztonságban és akiktől a tenger utasainak folytonosan és állandóan rettegniök kellett. Természetes, hogy később, amikor az iránytü feltalálása folytán a hajójáratok mindig gyakrabbak, sürübbek és pontosabbak lettek, ez a veszély mindinkább jobban megszünt.

Tehát az iránytü feltalálásával a tengeri közlekedés soha nem várt fejlődésnek nézett elébe, soha nem sejtett arányokat öltött. Nem volt többé semmi különös akadálya annak, hogy az emberek a nyilt tengeren olyan messzire és arrafelé vitorlázzanak, — mert a gőzerőt csak sokkal később, először 1812-ben alkalmazták a vizi jármüveknél — amit ők maguk kivántak, mert hisz a kompasz jól és pontosan megjelölte az utat, mert visszaf lé vezet.

És az emberek tényleg nem csalódtak az iránytü feltalálásához fűzött várakozásaikban. Egyszerre megnövekedett a vállalkozó kedv, a vállalkozó szellem és komoly, tudományszomjas emberek ép ugy, mint kalandor természetü egyének sorra egymásután hajóra ültek, hogy távoli és még eddig nem ismert földrészeket és világtájakat érjenek el és fedezzenek fel. 1486-ban indult utra a portugál Diaz Bertalan, hogy Kelet-Indiát tengeri uton elérje, de csak a Jóremény fokig juthatott. Indiát pedig elérte Varsco de Gama 1498-ban. Amerika felfedeztetése a genuai Kolumbusz Kristóf által majdnem mindenki által ismeretes. 1519-ben Kortez Ferdinánd Mexikőt, 1520-ban pedig Vasco Nuncz Perut fedezte fel. Brazilia felfedezése a véletlennek köszönhető; eltévedt hajósok akadták rá.

Nem óhajtjuk e czikkben az uj világ felfedeztetésének részletes és sorrend szerinti történetét leirni. Részben, mert ezt minden történelemben megtaláljuk, másrészt pedig mert csak a tengeri kereskedelmi hajózás történetével óhajtottunk itt foglalkozni. Csak azt kivánjuk még megjegyezni, hogy Spanyolország és Portugália, melyek aranytollal irták be nevüket a hajózás történetébe, e téren is már rég elveszitették vezető szerepüket és később Angolország és Hollandia vették azt át. Az előbbi ennek köszönhette a mai napig is páratlanul álló tengeri hatalmát. A legujabb időkben azonban Angliának is hatalmas riválisai támadtak a tengeri kereskedelem terén Német- és Franciaország képében.

J.

Hallgató nóta.

Óh, miért e hallgatás, e bus hallgatás,
A szürke estnek ábrándos lesése?
Mért hálkul szivemnek, vidám szivemnek
Csárdást táncoló, hangos, vig verése?

Óh mért, hogy rózsa, a fehér rózsa
Összel a szirmat, szüz szirmat leejti?
S a szomoru álmot, a balga álmot
Mért, hogy az ember sohase felejti?

Előléptetések a máv.-nál. A m. kir. államvasutak igazgatósága az alábbnevezetteket nevezte ki, illetve léptette elő állomásunk tisztikarában: Kelemen Tivadar áll. főnök, főellenőr ugyanezen beosztásban felügyelővé neveztetett ki, Kovács József hivatalnok, állomásfőnök-helyettes pedig a VIII. rangfokozat 3. osztályából ugyanezen rangfokozat 2. osztályába lépett elő. Az állomási személyzet közül előléptettek: Wölczl József és Bangó József áll. felvigyázók, Giczy József kocsimester, Gombor Vendel, Papp Mihály állomási málházók, Takács József, Kiss István váltókezelők és Vadócz József kapus. A vonatkisérő személyzet közül: Károlyi József kalauz főkalauzzá neveztetett ki, Szabó Imre, László József, Varga József kalauzok, továbbá Takács Lajos és Szabó Mihály vonatfékezők pedig előléptek.

Változás a villanytelepen. Városunk villanytelepén f. hó 1-ével a személyzet körében változás állott be. A Ganz és Tsa cég Sóváry Sándor üzemvezetőt áthelyezte Gödöllőre és helyébe Mann Ede könyvelőt nevezte ki. Bár mély sajnálattal vettük Sóváry áthelyeztetésének hirét, mindazonáltal alapos a reményünk, hogy Mannban tapasztalt és rendszerető egyéniségénél fogva méltó utódot nyerünk.

Öngyilkos birtokos. Megrendítő szenzáció hire futotta be folyó hó 8-án Ostffyasszonyfa községet, majd pedig az egész környék városait és községeit. Egy jómódu és közismert fiatal földbirtokos fogott maga ellen fegyvert és dobta el magától az életet, Czencz Antal földbirtokos egyetlen fia, Erdélyi (Czencz) Gyula földbirtokos, tartalékos tüzérhadnagy lett öngyilkossá. A fiatal, alig 29 éves földbirtokos tragikus halála mély részvétet keltett fiatal özvegye és kis fiacskája iránt, akik most ott siránkoznak az élettelen férj és apa ravatala mellett. Temetése ma délelőtt 9 órakor megy végbe.

Képkiállitás. Solymossy Márton budapesti műkereskedő városunkba érkezett és a Griff-szálló nagytermében képkiállitást rendezett. A kiállitott képek egytől-egyig remekei a modern festőművészetnek s minden egyes kép valamely hirneves művész ecsetét dicséri. Meglepő szép látványt nyujtanak a teremben kiállitott képek, még nem műértők is órákhosszat elnézik. Ajánljuk a jóizlésü urikőzönségnek megtekintésre, a terembe minden vételkényszer nélkül bárki is beléphet és végigszemlélheti a remekebbnél remekebb művészi alkotásokat. Mint értesülünk, ma van az utolsó kiállitási nap.

Kabátlopás dulakodás közben. Hockhold Mihály péksegéd e hó 4-én összeszólalkozott Horváth István napszámossal, majd pedig dulakodni kezdtek egymással. Közben lecsuszott Hockhold válláról a kabát, amit Horváth István felkapott és elfutott vele. Minthogy Horváth a kabátot később sem adta vissza tulajdonosának, ez feljelentette őt lopás cimén.

Pipaszár mint ütőszerszám. Rumi Kálmán rábakecskédi lakos folyó hó 3-án nekitámadt Farkas Imrénének és a kezeügyében levő pipaszárral jól helybenhagyta, sőt ezenkivül az asszonyt meg is rugdosta. A megvert asszony feljelentést tett bántalmazója ellen a czelldömölki szolgabiróságnál.

Fényes esküvő. Mult kedden Felsőpatyon fényes esküvő volt. Fülöp Lajos kedves és müveltelkü leánya, Fülöp Ida kötött házasságot Dezső Lajos czelldömölki adóügyi jegyzővel. A polgári házasságot maga a sárvári járásnak főszolgabirája, Tubolyszeghi Tuboly Lajos végezte disz nagyarban. Mint tanuk Porkoláb Mihály dr. czelldömölki ügyvéd és id. Szigethy Sándor felsőpatyi földbirtokos szerepeltek. Esküvő után Fülöp Lajos házában dus lakoma volt.

Iskolaszéki gyülés. Okt. hó 28-án a czelldömölki r. kath. iskolaszék gyülést tartott, melyen az elnöki jelentések és folyó ügyeken kivül egy adás-vevési ügyet tárgyalt. A legközelebbi gyülésre kitüzték a jövő évi költségvetés tárgyalását is.

Rendőrség az iskola körül. Az iparostanulók köztudomás szerint a legrakoncátlanabbak; különösen az iskolai helyiségből távoztukkor az utcán olyan parázs verekedéseket szoktak rögtönözni, hogy az arra járókelők bizony megütköztek rajta. Most, hogy a sok intés, pirongatás és feddés az iskolában hiábavalónak bizonyult, az ipariskola igazgatója megkereste a községi elöljáróságot, hogy este az inasoknak az iskolából való távozásakor a rendőrség a városban, de különösen az iskola körül nagyobb figyelmmel legyen. Mint halljuk, már is megvan az erélyes intézkedés foganatja. Nagyon helyesen!

Csendőrségi helyettesités. A sárvári csendőrség hadnagy-vezetőparancsnoka nov. 1-től 5-ig szabadságon lévén, helyettesül Vincze József czelldömölki járásőrmester volt kirendelve. A szép bizalomnak őrmesterünk teljes megelégedésre megfelelvén, 5-én este hazaérkezett és rögtön átvette a helybeli őrség vezetését.

Az egyéves önkéntes tanitók fizetése. Az egyszeri szavazással megalkotott védtörvényben néhány intézkedés benne maradt, melyen még katonáink is hajlandok lettek volna javitani. A tanitókkal szemben a törvény megallapitja az egyéves önkéntesi kötelezettséget, anélkül azonban, hogy ezzel kapcsolatban anyagi helyzetükről gondoskodnék. — Ezen akart segiteni az október 24-én tartott minis-ertanács. A ministertanacs felhatalmazta a kultuszminisztert, hogy addig is, mig törvényjavaslatot terjesztenek elő, körrendelet utján intézkedhessék, hogy az uj véderőtörvény értelmében egyévi önkéntesi szolgálatra jogosult állami, községi és felekezeti tanitók a tényleges szolgálat tartamára illetményeiket változatlanul megkapják, azonban azzal a kikötéssel, hogy a helyettesitéssel járó költségeket a sajátjukból tartoznak viselni.

Gyilkosság ostorral. A vashosszufalui határban nov. 2-án sertéseket őrzött Wollner József. Csordás Marit ugyanekkor adót fizetni küldte a faluba s az országuton a csélédleány összetalálkozott a fiatal legénnyel. A többit a legény igy adja elő: — Megöleltem a szegény Marit, a ki igen erős leany volt, s kiszakitotta magát a karomból, én meg nagyon kivántam s hogy el ne szaladjon, hosszu ostoromat utánna csavartam, éppen a nyaka köré. Szaladt, én meg huztam s egyszer csak odaesett a lábaim elé. Meg volt halva. A leány holttestét felboncolták s az orvosi vizsgálat mngállapitotta, hogy Csordás Mari érintetlen maradt. Bihom László őrmester és Lakatos Gyula csendőr ügyességének kell betudni, hogy a gyilkos megkerült és a tényállás teljesen kiderült.

Tüz-eset. Kéttornyulak községében tüz ütött ki, amely a sárvári cukorgyár káráta nagy mennyiségü szalmát és töreket hamvasztott el. A tüz keletkezésének okát még nem tudják; a kár különben 3.000 korona.

A nép téli gazdasági kiképzése. Vármegyénkben is a-tel folyamán több községben háziipari tanitás lesz és redszeres gazdasági előadások sorozata. Valamennyi előadást az okszerü gazdálkodás érdekében a többtermelés jegyében tartják. Mivel pedig a többtermelés jelszavát mással aligha oldjuk meg, mint rendszeres talajmunkákkal és a föld jobb táplálásával, — vármegyénkben is az előadások nagy része a mütrágyafélék ismertetésére és alkalmazására lesz szoritkozva. Sajnos, hazánkban még mindig nem használnak a gazdák annyi mütrágyát, mint más országokban, pedig a mütrágyákkal végzett kisérletek fényesen bizonyitják, micsoda hasznos tőkebefektetés és mennyire gyarapitja azok használata jövedelmünket. Tényleg okszerü müveléssel két magot hozhatunk onnan, ahol eddig csak egy szem termett és hogy a többtermelésből eredő nagyobb jövedelemre mennyire szüksége van a gazdának, arra igazán nem kell szót szaporitani.

A kétségbeejtő drágaság közepette ma már mindenki azt keresi, hogy hol van az a forrás, ahol még olcsón lehet vásárolni. Mindenkinek jó tudni azt, hogy ilyen olcsó bevásárlási forrás a **Sommer Lajos** füszer- és gyarmatáru kereskedése (Nemesdömölki-utca) ahol az olcsóság dacára is elsőrendü friss áruk kerülnek eladásra.

A murci hatása. Évtizedek óta nem zavarta semmi Egyházashetye lakosságának nyugalmát, belbékejét. Szolid, csendes népnek ismerték őket mindenfelé, verekedés, duhajkodás, szurkálás ismeretlen fogalom volt előttük. November 3-ika óta szakitottak a jó hirükkel. Lakodalmas nép vonult aznap este a korcsmahelyiségbe és itták a hegy levét. A murci erős lehetett, mert néhány legénynek megártott. Leszámolás napja van ma, kiáltotta egy legényke — kést villogtatva a kezében. Erre néhányan elővették a késüket s harcra készen kivonultak az utcára, nagy zajt csinálva. A zajra odasietett az uradalmi ispán Kárász Géza lakásából, hogy rendet csináljon köztük, mert tudta, hogy a cselédség közül is sokan ott lehetnek. Épen egyik cselédet Györkös Józselet szurták meg s ütlegelték, mikor az uradalmi ispán oda érkezett, sret akarta kergetni őket. De vesztére. Gayer István a kezében levő késsel az ispán arcába szurt oly szerencsétlenül, hogy végighasitotta az egész felső ajakát s a nyelvét is. Hetyei István szintén szurt sebbel és ütlegekkel nyomja most az ágyat. Az orvosi látleletek szerint 8—14 napig gyógyuló testisértések miatt vonják felelősségre a biróságnál a bicskázó legényeket.

Emberöléssel vádolt erdőőr. Még julius hó 27-én Kiss József alapitványi erdőőr Karakón agyonlőtte Német István 12 éves fiut, mert az erdőn epret szedett. A vizsgálat megindult ellene, de Kiss József azért itthon maradt. F. hó 7-én a szombathelyi ügyészség a jánosházai csendőrséget utasitotta a letartóztatásra és november 8-án már be is kisérték a szombathelyi ügyészség fogházába, mivel szándékos emberölés büntettével van vádolva és egyelőre vizsgálati fogságba helyeztetett.

Vármegyé.k orvosai tegnap tartották meg Szombathelyen szövetségi ülésüket, amely után a Szabáriában társasvacsorán egyértelmüen állapitották meg az egészségügy receptjét. Szivünkből kivánjuk, hogy közegészségünk hűséges őrei legyenek a jövőben is, mint a multban, az emberiség legigazibb barátai.

Vasvármegyeiek a háboru szinterén. A V. H. jelenti: A magyar-osztrák alattvalók *védelmére* Levantéba küldött hadihajók között szerepel az »Admiral Spann« nevü cirkálóhajó is. Ennek a hadihajónak egy része vasvármegyei. E szerint a közös hadseregből a legelsők, akik a harctéren megjelennek. Tehát a mi alattvalóink *védelmére* ismét csak *magyar anyagot* küldöttek ki, ami bennünket azért is érdekel közelebbről, mert közöttük sok a vasvármegyei tengerészkatona.

A kir. tanfelügyelőség uj tollnoka. A vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Marcsa Dénes árvavármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnokot eddigi minőségében Szombathelyre áthelyezte.

A megyéspüspök nagy tervei. Szombathelyről érkezik az a hir, hogy Mikes János gróf, megyéspüspök, a papnevelő intézetet, amelyet még felsőszopori Szily János, az egyházmegye első püspöke alapitott, az u. n. papiszőlő telepére akarja áthelyezni, ahol e célra egy hatalmas, a célnak teljesen megfelelő, sőt még a nyugdijas papok kényelmes lakásául is szolgáló nagyszabásu épület létesittetnék. A mostani papi szemináriumnak ma is imponáló épülete pedig átalakittatnék a középiskolai tanulók otthonává. A megyéspüspök Székelyudvarhelyen, mint főesperes-plébános, ugyancsak ily módon cselekedett és a székelyudvarhelyiek ma is hálával emlékeznek az ő kedves grófi plébánosukra, aki nagyszabásu alkotásaival nevét halhatatlanná tette.

Hallatlan! A minap Dénes Károly kir. tanfelügyelő azt jelentette Hunyadvármegye közigazgatási bizottságának, hogy a vármegye 178 (egyszázhetvennyolc) községben egyáltalában nincs iskola, azért a magyarság egyik másik községben, igy Hosdáton, Rákosdon, Alpestesen már teljesen elolláhosodott. Ugyan kinek a szégyene ez? — Kinek a vétke? — Hej de sok fekete folt van azon a »fényes« statisztikán!

Drágasági pótlék a tanitóknak. Vasvármegye összes tanitói kérvénnyel fordultak a vármegye törvényhatóságához, hogy anyagi helyzetük javitása irant inditott akcióban a vármegye is segélyükre legyen. A vármegye méltánylást érdemlőnek találta a kérelmet és a tanitók anyagi helyzetének javitása érdekében pártoló feliratot intézett a közoktatásügyi miniszterhez, továbbá felkérte a képviselőházat is, hogy törvény által rendezzék a tanitók helyzetét. Amig a drágasági pótlék rendezetnék, addig is segiteni akar a vármegye a »Nemzet napszámosain«. Felhivást intézett a vármegye összes főszolgabiráihoz, hogy a hitközségeknél s ott, hol községi iskolák tartatnak fenn, a képviselőtestületnél hathatósan járjanak közben, hogy az illetékes testületek a tanitók anyagi helyzetének javitása érdekében mielőbb határozzanak. Addig is, mig a drágasági pótlék iránt törvényileg intézkedés történne, részükre drágasági vagy személyi pótlékot szavazzanak meg s a vonatkozó határozatokat 3—3 példányban jóváhagyás végett e törvényhatósági bizottsághoz terjesszék be. Azt hisszük, hogy a tanitók kérése mindenütt meghallgatásra talál s a községek belátva a nagy drágaságot, a pótlékot mindenütt meg fogják szavazni.

A tanitók esküjének módositása. Tudvalevő dolog, hogy minden uj tanitó köteles hivatalos esküt tenni. Ezen esküt eddig a tanitó az illetékes járási főszolgabirónál bármikor letehette. Most a kir. tanfelügyelő előterjesztésére a közig. bizottság elrendelte, hogy a tanitók elsősorban a kir. tanfelügyelőségnél kötelesek jelentkezni s csak a tanfelügyelő irásbeli megbizására vehetik ki a főszolgabirók a tanitókból az esküt.

A »Titán« A szombathelyi Magyar Motor- és Gépgyár üzemének programmjába vette a motoros ekék és teherautomobilok gyártását is, ami kétségenkivül a gyáriparban nagy haladást jelent. Addig-addig kisérleteztek, mignem sikerült a »Titán«-t előállitani, amelynek szántási próbája nagyon sikerült. Legközelebb Serenyi Béla gróf földmivelésügyi miniszter és tekintélyes szakférfiak s gazdák jelenlétében lesz a főpróba, amely előreláthatólag fényes eredménnyel végzi munkáját. A 80 lóerős nagyszerü gép könnyedén fog az amerikai gyártmányokkal versenyezni.

Gőzfürésztelep Ódorfán. Lassankint belátják főuraink, hogy minél több gyár kéménye füstöl a birtokaikon, annál jobban tudják értékesiteni mindazt, ami birtokukon terem és aránytalanul nagyobb a jövödelmük. Ódorfán az uj vasuti állomás mellett rövid idő mulva megkezdik az épitését gr. Erdődy Sándor gőzfürésztelepének, Kőszeghy Faust József uradalmi erdőmérnök terve szerint. — Feldolgozásra kerül a gróf erdőben levő fa. Épület- talp és tüzifa stb. készül ott.

NYILT-TÉR.

(E rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

Dr. Marton Adolfhoz volt megbizottjai, Major László és Stern Jenő urak a következő levelet intézték a Vasvármegye 27-ik számában megjelent nyilttéri közlemény miatt:

Duka, 1912. november 4.

Kedves Barátunk!

Mai nap jött tudomásunkra, hogy Pascu Sándor és Zollner Jenő urak, mint Hirschler Sándor ur volt megbizottjai a Vasvármegye október 27-iki számában egy nyilatkozatot tesznek közzé s közlik benne a 83. gyalogezred becsületügyi választmányának magyarra forditott sürgönyét, melylyel az a céljuk, hogy a Te párbajképességedet kétségbe vonassák.

Ez a nyilatkozat hiábavaló erőlködés és egyáltalában ne reflektálj rá, mert hisz, ha a becsületügyi választmány nem talált volna téged correctnek, akkor nem sürgönyzi a saját tart. hadapródjának, hogy: »elégtételt vehet és adhat«. A sürgöny az a része pedig, hogy: »ha doctor Marton párbajképessége iránt stb.« arra vonatkozik, ha azóta merült volna fel Ellened valami.

De meg különben *fentnevezett urak önmagukkal is ellenkezésbe jöttek a tárgyalások folyamán, mert mikor mi a második becsületbiróságba nem mentünk bele, ők békés elintézést proponáltak. Már pedig lehet e akár békés, akár fegyveres* (ezt ugyan sohasem emlitették) *elintézést proponálni olyannal szemben, akit inkorrektnek tartok?*

Aki lovagias dolgok elintézéséhez ért, az az egészből világosan láthatta, hogy a dolog éle Ellened lett forditva, de eredménytelenül s hogy a Te ügyed a lovagiasság szabályai szerint correcten el lett intézve.

Fogadd különben nagyrabecsülésünk igaz megnyilvánulását, melylyel maradunk továbbra is

készséges hived:

Stern Jenő okl. gyógyszerész. **Major László** szk. hadnagy.

Szerkesztői üzenetek.

Iparos. Igenis, a IV. közép-, vagy polgári iskolai osztályt sikerrel végzett iparostanulónak *kötelessége* bejárni ipariskolába, de csak a hittan és a szaktárgyak (rajz, fogalmazás) tanulására. Ha pedig tanonca vidékre megy munkára, azt tesséd *előre* irásban bejelenteni, akkor a kellemetlenségeket ki fogja kerülni.

Művelt

háziasszony nem nélkülözheti a magyar asszonyok pompás közlönyét, a Kürthy Emilné szerkesztésében megjelenő 19 éves »Háztartást«, mely kiváló folyóirat mindent felölel, ami a

modern

háziasszonyt érdekli. Ha most 6 K-val előfizet a Háztartásra, akkor ingyen és bérmentve kapja meg a »Háztartás Könyvtára« most megjelent pompás 20 kötetét, melyek minden

asszonyt

érdeklő ezernyi hasznos háztartási ismeretekkel vannak tele. Aki a »Háztartást« járatja, annak szótárából és háztartásából a

keresek

szócska eltünik, mert ebben a folyóiratban mindent megtalál. Ingyenes mutatványszámmal szivesen szolgál a Háztartás kiadóhivatala. Budapest VI., Eötvös-utca 36.

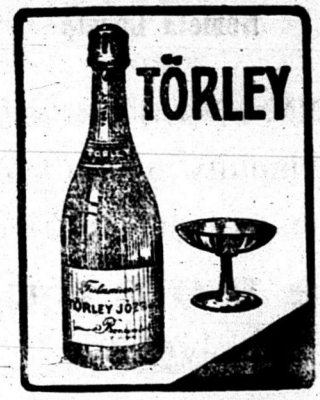

Megnyilt

Sági-utca 2-ik szám alatt

(„TURU“ cipőraktár közvetlen közelében) levő

ÉTTERMEMBEN

minden időben a legjobban és legolcsóbban lehet étkezni.

Abonenseket házba és házonkivül mérsékelt áron elfogadok.

Table d' hote (4 tál étel; leves, hus, főzelék és tészta) K 1 40.

כשר Füstölthus és virsliáru ארמה naponta érkezik és legolcsóbb árban árusitom.

Viszontelárusitóknak kedvezmény.

Reggeli és ozsonna kávé, tea.

10%-os kedvezményes jegyfüzetek.

Grünfeld Fülöp
Czelldömölk

Daráló-malom

2 lóerős gőzgépel szihajtásra

Halász Károly

nagysimonyi molnárnál azonnal olcsó áron eladó.

---

huzott drótszállal.

75% áram megtakaritás.

TÖRHETETLEN!

Magyar

SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest VI. Teréz-körut 38.

Borszéki
GYÓGYVÍZ

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Firaktáros: Gayer Gyula-cég Czelldömölk.

A háziasszonyok a bevásárlásnál a saját érdekükben kérjenek határozottan: Valódi Franckot a kávédarálóval.

Nagyon tanácsos mindjárt meggyőződni arról, hogy az adott ládika vagy csomag a „kávédaráló“-val, a „Valódi“ minőség kezességével, van-e ellátva.

Gyár Kassán.

Üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel **hozom a** n. é. **közönség**-b tudomására, hogy **Czelldömölkön, a Kossuth Lajos-utcában** (Simon Sándor-féle ház) levő

urszabó

üzletemet

a Háczky-féle házba az (Uj **kávéházzal szemben**) helyeztem át.

Midőn erről igen tisztelt rendelőimet értesitem, kérem további becses pártfogásukat.

Öltönyöket a legdivatosabb szabásban készitek

Tisztelettel

Németh László

uri-szabó.

Szalay Gyula temetkezési vállalata Czelldömölk, Sági-utca

Nagy választékban raktáron tartok diszes ére és fakoporsókat, koszorukat és minden a temetkezéshez szükséges cikkeket.

Hullaszállitást s minden egyéb megbizást a legnagyobb gonddal, pontossággal végezek ugy, hogy a gyászoló családnak akár helyben, akár vidéken, miről sem kell gondoskodnia.

Temetéseket a legegyszerübbtől, a legdiszesebbekig elvállalok és azokat a kegyelet megadásával végzem. Ravatalokat felállitok; mely célra pompás diszletek állanak rendelkezésemre.

Városunk vidéke n. é. közönségének szives jóindulatát kérve, vagyok mély tisztelettel

Szalay Gyula asztalos, Czelldömölk, Sági-utca.

Hirlapunk nyomdájába jobb családból való fiu

tanoncul

felvétetik.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Hölgyek figyelmébe.

Aki fess és kényelmes füzőt óhajt, rendelje meg

Győrött, Böbék Dánielné

Megyeház-utca 9. szám alatt levő mellfüzőkülönlegességi műtermében. A legujabb francia reform vagy igen kényelmes halcsont nélküli házi füzőt mérték után igen jutányos árban. Javitás és tisztitás szintén elfogadtatik.

Ugyanott utazónő felvétetik.

Hornyolt cserép és géptégla kitünő minőségü kapható özv. Tory Györgyné téglagyárában Czelldömölkön.

Hornyolt cserép I. rendü 70 K.

Tartósságért szavatolás.

Szalóky Zsigmond

kőfaragó

Czelldömölk.

Sirkőraktár: Szentháromság-tér.

: Kőfaragó-telep: Kis-utca. :

Homokkő-, márvány-, gránit- és syenit sirkőraktár.

Kataszteri földméréshez szükséges köveket raktáron tartok.

Épületmunkát és mindennemü javitásokat elfogadok és azokat jutányos áron készitem.

Uj szabó-üzlet.

Czelldömölkön, a Gayer-féle házban szövetraktárral férfi-szabó üzletet nyitottam.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozom, kérve szives párfogását, amit azzal fogok hálálni, hogy szaktudásommal a legszebb szabásu férfiruhákat készitem.

Szövetraktáromban a legnagyobb választékban találhatók a legdivatosabb angolszövetek és ezekből jutányos áron szolgálom ki rendelőimet.

Angol és francia szabásu öltönyeim ugy ár, mint kivitel szempontjából rendelőim igényeit kielégitik.

Tisztelettel **WEISZ LIPÓT**, férfi-szabó.

Villamos daráló-malom.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **Czelldömölkön, a Gyár-utcában levő telkemen (Kórház-kert mellett)**

VILLAMÜZEMÜ

daráló malmot

rendeztem be.

Elvállalom mindennemü gabonanemüek darálását, melyet kifogástalanul végzek.

A darálást hétfőn, csütörtökön és szombati napon egész napokon, a többi napokon a fa-fürészelést teljesitem. Rossz idő esetén pedig szintén darálok.

Főtörekvésem oda irányul, hogy a nagyérdemü közönséget a leglelkiismeretesebben szolgáljam ki.

Becses pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

VARGA GYÖRGY, gépész.

563./1912. vht. sz.

Árverési hirdetmény

Alulirott birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a soproni kir. törvényszéknek 1912. évi 6825/a. sz. végzése következtében Hering Zsigmond ügyvéd által képviselt Seltenhofer Frigyes fiai soproni bejegyzett cég felperes javára Csönge községben 1524 K 62 f. s jár. erejéig 1912. évi október 22-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2673 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 drb. csódör, 2 drb. kocsi, ló és szobabeli butorokból s egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Czelldömölki kir. járásbiróság 1912. évi V. 337 sz. végzése folytán 1524 K 62 fill. tokekövetelés, ennek 1912. évi ápril hó 5-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 155 K 57 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Csönge községben alperes lakásán leendő megtartására **1912. évi november 23-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ni értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Czelldömölk, 1912. november 8.

ZÁBORSZKY SÁNDOR
kir. bir. végrehajtó.

Uj cipőraktár!

Czelldömölk és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozom, hogy **Czelldömölkön, az apátsági szék házban levő** első számu üzlethelyiséget (Gayer-céggel szemben kibéreltem és ott **kész férfi-, fiu- és gyermek**

cipőraktárt

rendeztem be.

Raktáron tartom ugy az egyszerü, mint a legdivatosabb cipőket, melyeket legolcsóbb áron árusitok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

Klaffl Sándor.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők eltüzesére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elerésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhirü »Steckenpferd« liliom-tejszappan. Védjegye »Steckenpferd« készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszertár, drogueria, illatszer és minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. Hasonlóképen csodálatosan beválik a Bergmann-féle »Manera« liliomtejkrém fehér és finom női kezek megóvására, ennek tubusa 70 fill., mindenütt kapható.

Zálogház-megnyitás.

Van szerencsém Czelldömölk és vidéke érdekelt közönségét értesiteni, hogy **Pápai-utcában levő házamban**

zálogintézetet

nyitottam.

Különféle értéktárgyakra kisebb-nagyobb kölcsönöket adok.

Tisztelettel

Pálovits József
zálogház-tulajdonos Czelldömölk.

KLAPPER FÜLÖP - butoráruházában

Czelldömölkön a róm. kath templom mellett (Gayer ház)
szerezhetők be legjobban és legolcsóbban különféle

BUTOROK

gyermekkocsik, vasutas kézitáskak, szőnyegek, függönyök, ágygarniturák, böröndök, utazókosarak, erszények, kefeáruk, fésük, hajdiszek, bajuszkötők, pipere és fodrászati cikkek, gyógyszappanok kicsinyben és nagyban.

Teljes szoba- és konyhaberendezés

Butorok részletfizetésre is kaphatók.

Nyomatott Dunaszegi Sándor villanyerőre berendezett sokszorosodájában Czelldömölk.